

Eksperisen har vurderet, hvilken strategi der skal anvendes over for dekommissioneringen af reaktorerne. Resultatet af denne vurdering er, at dekommissioneringen bør ske hurtigst muligt og inden for kortest mulig tid. Det er et godt og rigtigt synspunkt, at hver generation rydder op efter sig, og derfor skal vi ikke skubbe dette miljømæssige problem ud til fremtidige generationer, men se at få det klaret nu.

Der er den meget store fordel ved at få klaret opgaven nu, at det kan ske ved hjælp af medarbejdere, der har arbejdet og arbejder ved reaktorerne. Disse medarbejdere har et indgående, præcist og virkelig godt kendskab til anlæggene, og dette forhold er af alle eksperter i både ind- og udland blevet fremhævet som særdeles vigtigt.

Forskellige tidsmæssige scenarier er blevet gennemanalyseret. På baggrund heraf kan det udledes, at der ikke vindes noget af betydning, hverken sikkerhedsmæssigt eller miljømæssigt, ved at strække dekommissioneringen over længere tid. Derfor er det især af hensyn til medarbejderne det mest fornuftige at lade afviklingen ske inden for en tidsramme på 20 år.

Der er blevet undersøgt forskellige alternativer til en egentlig afvikling, f.eks. at lade det hele stå. Men det vil enten give sikkerhedsmæssige problemer eller kan blive meget dyrt på grund af, at der alligevel skal gennemføres en del af de foranstaltninger, som en egentlig afvikling kræver, og hertil kommer udgifter til vedligeholdelse og overvågning.

Beslutningsforslaget skal også tilvejebringe grundlaget for udarbejdelse af et beslutningsgrundlag for et dansk slutdeponi for det lav- og mellemaktive affald. Det er Hovedstadens Udviklingsråd, HUR, der skal tilvejebringe regionplantillæg med VVM-redegørelse for afvikling af anlæggene og deponering af affald. HUR har gennemført denne proces, men afventer Folketingets stillingtagen til slutdeponering inden den endelige vedtagelse af regionplantillægget med VVM-redegørelsen.

Kl. 10.35

I VVM-redegørelsen anføres det, at først når der er opført et slutdepot, er der tale om en fuldstændig gennemført afvikling, og derfor bør der i samme åndedrag skabes beslutningsgrundlag for slutdeponeringen. Selv om det ikke er nødvendigt, at der foreligger en stillingtagen til slutdeponering samtidig med selve dekommissioneringen, vil det være ganske fornuftigt, at disse to forhold kører i et parallelt forløb, fordi det vil

være hurtigt og billigt. Samtlige hørte parter har fremhævet, at jo mere der vides om et depot og dets egenskaber, jo enklere og dermed også billigere kan affaldssorteringen ske under afviklingen.

Som i så mange andre forhold er det godt at have afklaret målet, i dette tilfælde deponeringen, inden man går i gang med nedbrydningen, så man ikke på et tidspunkt står og ikke ved, hvad man skal gøre ved bunkerne, og her kan man rejse spørgsmålet: Hvorfor skal der deponeres i Danmark? Nu er det jo sådan, at det er os, der har produceret affaldet, og derfor bør vi naturligvis også selv sørge for at komme af med det. Det følger også ganske nøje af den internationale hovedregel om, at det som udgangspunkt er produktionsanlægget, der bortskaffer det radioaktive affald.

Der findes, så vidt vides, ikke lande, der eksporterer alt deres radioaktive affald, og det ville være pinligt, hvis Danmark skulle være det første. Men vi er selvfølgelig med på at undersøge, om der kan findes en eller anden mellemøsning eller et eller andet samarbejde om dette problem. Der må også tænkes på, at de lav- og mellemaktive affaldsmængder er så store, at transporten vil være meget dyr, og hertil kommer udgifterne til opbevaring i modtagerlandet.

Vi vil stå os godt ved, at vi nu sikrer, at areaerne kan frigives af de nukleare myndigheder til ubegrænset brug, altså uden risiko for strålepåvirkning. Området kan således indgå i spændende udviklingsperspektiver i og omkring Rissø, så lad os gøre rent bord for vore børn og børnebørn.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Flemming Damgaard Larsen: Når der bliver talt om, at hver generation skal rydde op efter sig, er det så ikke korrekt, at det forholder sig sådan med radioaktivt affald, at det sådan set bliver et mindre og mindre problem, fordi den radioaktive stråling halveres i den halveringstid, de respektive isotoper har?

Det andet, jeg vil spørge om, er med hensyn til at flytte affaldet til et eller andet deponeringsanlæg: Vil det ikke også medføre vedligeholdelse og overvågning, uanset hvor i Danmark man egentlig forestiller sig, det pågældende materiale skal deponeres? Og kunne COWI have udarbejdet et budget i den forbindelse?